

ס. חוץ מדבר זה — והס לא גילו להס טעמו של גוי נחוקת הפקר, מפני הסכנה. דגידופא הוא — כלפי מעלה.

ככהן גדול — תלמוד לומר "אשר יעשה אתם האדם וחי בהם" (ויקרא יח, ה) והוא מדייק מן הלשון: "אשר יעשו אותם כהנים ולוים וישראל" — לא נאמר בכתוב, אלא "האדם" לאמור המין האנושי בכלל, הא [הרי] למדת מכאן שאפילו גוי ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול! אמרי [אומרים] בתשובה לדבר זה: כוונת רב יוסף היתה שאין מקבלים עליהן שכר כמי שמצווה ועושה, אלא כמי שאינו מצווה ועושה. שהרי אמר ר' חנינא: גדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ובכל זאת עושה, וזהו מעמדם של הגויים. כהמשך לדין זה מביאים ברייתא: תנו רבנן [שנו] חכמים: וכבר שלחה מלכות רומי שני סרדיטות (אנשי צבא) אצל חכמי ישראל ואמרו להם לפי הוראת המלכות: למדונו תורתכם. קראו אותם סרדיטות בתורה ושנו ושלשו. בשעת פטירתן (פרידתם) אמרו להם לחכמים: דקדקנו בכל תורתכם ואמת הוא, חוץ מדבר זה שאתם אומרים שור של ישראל שנגח שור של גוי — פטור, של גוי שנגח שור של ישראל, בין אם בין מועד — משלם נזק שלם. וטעמם: ממה נפשך, אי [אם] "רעהו" דוקא — אפילו של גוי שנגח של ישראל ליפטור [שיהא פטור], ואי [ואם] "רעהו" לאו דוקא — אפילו של ישראל כי [כאשר] נגח של גוי לחייב [שיהא חייב]! והוסיפו: ואולם דבר זה אין אנו מודיעים אותו למלכות, שכיין שראינו שהתורה כולה צודקת היא, אין אנו מגלים למלכות הלכה זו שתהא תואנה עליכם.

ככהן גדול? תלמוד לומר: "אשר יעשה אתם האדם וחי בהם", קהנים ולוים וישראלים לא נאמר, אלא "אדם"; הא למדת שאפילו גוי ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול! — אמרי: אין מקבלים עליהן שכר כמצווה ועושה, אלא כמי שאינו מצווה ועושה. "דאמר רבי חנינא: גדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה." ויבאר שלחה מלכות רומי שני סרדיטות אצל חכמי ישראל: למדונו תורתכם. קראו אותם סרדיטות בתורה ושנו ושלשו. בשעת פטירתן (פרידתם) אמרו להם לחכמים: דקדקנו בכל תורתכם ואמת הוא, חוץ מדבר זה שאתם אומרים: שור של ישראל שנגח שור של גוי — פטור, של גוי שנגח שור של ישראל, בין אם בין מועד — משלם נזק שלם. ממה נפשך? אי "רעהו" דוקא — אפילו דגוי כי נגח דישאל ליפטור, ואי "רעהו" לאו דוקא — אפילו דגוי ויבאר זה אין אנו מודיעים אותו למלכות.

רב שמואל בר יהודה שכיבא ליה ברתא, אמרו ליה רבנן לעולא: קום גיזל נינחמיה, אמר להו: מאי אית לי גבי נחמתא דבבלאי דגידופא הוא, דאמרי "מאי אפשר למיעבד", הא אפשר למיעבד — עבדי? אול הוא להודאי גביה, אמר ליה: "ויאמר ה' (אל משה) אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה", וכי מה עלה על דעתו של משה, לעשות מלחמה שלא ברשות? אלא נשא משה קל וחומר בעצמו, אמר: ומה מדינים שלא באו אלא לעזור את מואב, אמרה תורה: "צורר את המדינים והפיתם אותם",

יש קנין לגוי בארץ ישראל לחמור אערות, מדכתיב "והארץ נתן לבני אדם" — בני אדם משמע אדם הראשון.

זל — הא דנקט כהן גדול, משום דרשינן בסוטה "הוא מפניו" — מכאן גדול הנכנס לפני ולפנים. — ואם תאמר: והא אמרינן בתינה (ג,א) המלמד תורה פשה דמינדי דבריו ליעבד" (תהלים קמו); ויש לומר: ל פי דברי תושב, ולא נתייבב למסור עצמן, אי נמי: יום, כדאיתא בספרי דפרשה "אף חובב עמי".

ומר — אימר רבינו תם: דאז דוקא, אלא כלומר: תגר את מואב" ממה שטאמר "צורר את המדינים והכיתם אותם", והא דקאמר נמי הקדוש ברוך הוא למשה: לא כשעלתה ו דוקא, הקשה הרב רבינו אהרן: דהכא משמע דאתרי שטאמר "צורר את המדינים" עדיין היו מוזהרין שלא לצור

מסורת הש"ס
ת. קדושין לא,א. בייק
ט,א. ע"ז,ג.א. וראה סוטה
כ,א.
ט. (בשנייים) ירושלמי
בייק פ"ד ח"ג.
ג. ילקיש תורה תחת.

גרסות
אין מקבלים יש בכתיב
כמקבילת: אלא לומר לך
שאיין מקבלים.
מלכות רומי ויש בכתיב:
מלכות הרשעה.
אזל הוא להודאי יש
שגרסו: אכפואו ואזיל.
להודאי גביה אמר ליה יש
בכתיב: "להודיה לגביה פתח
ואמר.
וכי מה עלה על דעתו יש
בכתיב: ועוד: וכי עלתה על
דעתו.
לעזור את מואב יש בכתיב:
לסייע למואב.

לשון
סרדיטות
מג היוונות ἀσάτιοι
סרטיטויס (חיל, קצין
בצבא.

החיים
שלחה מלכות רומי
למרות שממשלת רומי היתה
שליטה בפועל כבר שנים
רבות על ארץ ישראל (כמאה
שנה לפני חורבן בית), לא
גילו אנשים ענין ביהדות.
אולם לאחר זמן התפתח
בבוגים מסויימים (בעיקר
בשבות הגבוהות של
האוקלוסיה) ענין ביהדות
לנפח, והיה מספר מסויים
של אנשים ונשים ממוסם
החברה שהתגירו, או שעשו
קרובים ליהדות ("יראי ה'")
בדרכים שונות. עניינה של
המלכות בתורת ישראל היה
משום כך גם התעניינות
לשמה (כמו בשעתו בתרנס
התורה ליוונית), וגם ענין
פוליטי (שהיה קשור אף
לתחילת תפוצתה של
הגנרות).

עבדי [הרי] אם אפשר לעשות — היו עושים] ונלחמים נגד דין שמים, ודבר זה נראה גידוף. אזל הוא להודאי גביה [הלך הוא עולא לבדו אליו] לנחמו, אמר ליה [לז] עולא דרשה זו: נאמר "ויאמר ה' (אל) אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה" (דברים ב, ט) וכי מה עלה על דעתו של משה, לעשות מלחמה על מואב שלא ברשות, שהיה צורך בדברי ה' להזהירו מכך? אלא נשא משה קל וחומר בעצמו, אמר: ומה מדינים שלא באו אלא לעזור את מואב, אמרה תורה עליהם "צורר את המדינים והכיתם אותם" (במדבר כה, ז),

עיד משה לישא קל וחומר, אם לא שהזיהו הכתוב תחילה. דקודם תגר את מואב" ממה שטאמר "צורר את המדינים והכיתם אותם", והא דקאמר נמי הקדוש ברוך הוא למשה: לא כשעלתה ו דוקא, הקשה הרב רבינו אהרן: דהכא משמע דאתרי שטאמר "צורר את המדינים" עדיין היו מוזהרין שלא לצור

זית

תימה: הא אין
אדם, כדתינא
א מצינא קיד, ב:
יחאי אין קברי
באהל, שנאמר
זל! אתם קרויים
ז קרויים אדם.
י תות" (סנהדרין
רס: דרבי מאיר
יני עלה דרבי
פרק "חבא על
ג,א) ורבינו תם
ק בין "אדם"
מדכתיב בינמות
לא פירך מקראי
בהמה אשר ימצא
אך התם הוי
ואם תאמר: אם
אר "אדם", ולא
ס"ל לאו פירכא
ז מתינא בתורת
א התם בני האי
ז וכן הוא אומר
שערים (ראשיכם)
באו כהנים לויס
ופר, אלא "גוי
ומר "הטיבה [חי]
ז לויס וישראלים
אוביס", הא למדת
בתורה הרי הוא
אמר: והא גויים
כדכתיב "לולו ה'
גלוי אדם" ויש
זכור השם מזכיר
ס, כלומר דבר
וכן גבי חיים
ז אדם ולא אלי,
י אדם" (תהלים
קך בן אברהם
שעיה מג) "ואתן
ותיר: דדרשינן
תיך" גבי התוא
א דברכות (סב,ב).

ה' (ג'טין מ,א): יש קנין לגוי בארץ ישראל לחמור אערות, מדכתיב "והארץ נתן לבני אדם" — בני אדם משמע אדם הראשון.

זל — הא דנקט כהן גדול, משום דרשינן בסוטה "הוא מפניו" — מכאן גדול הנכנס לפני ולפנים. — ואם תאמר: והא אמרינן בתינה (ג,א) המלמד תורה פשה דמינדי דבריו ליעבד" (תהלים קמו); ויש לומר: ל פי דברי תושב, ולא נתייבב למסור עצמן, אי נמי: יום, כדאיתא בספרי דפרשה "אף חובב עמי".

ומר — אימר רבינו תם: דאז דוקא, אלא כלומר: תגר את מואב" ממה שטאמר "צורר את המדינים והכיתם אותם", והא דקאמר נמי הקדוש ברוך הוא למשה: לא כשעלתה ו דוקא, הקשה הרב רבינו אהרן: דהכא משמע דאתרי שטאמר "צורר את המדינים" עדיין היו מוזהרין שלא לצור

... 2019 ...

... 2019 ...

... 2019 ...

... 2019 ...

... 2019 ...